

ด่วนที่สุด
ที่ กต ๐๗๐๒/๔๒๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 14788
วันที่ 21 ก.ค. 2558 11:10

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา
เรื่องที่ ๒๑

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๒๑๘๐๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นเพื่อประกอบ
การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเรื่องร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

จัดเข้าวาระ 21 ก.ค. 2558

๑. ไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบาย สามารถปฏิบัติได้ และไม่ขัดกับพันธกรณีภายใต้
กฎหมายระหว่างประเทศที่ไทยมีอยู่

๒. การจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อรวบรวมพระราชบัญญัติศุลกากรที่มีผล
ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันทุกฉบับให้เป็นฉบับเดียว พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ล้าสมัยให้มีมาตรฐานสากล
จะช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถและศักยภาพทางการค้าในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็น
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) และประชาคมอาเซียน (ASEAN
Community) ในปี ๒๕๕๘

๓. ประเด็นเกี่ยวกับอำนาจทางศุลกากรเหนือเขตทางทะเลต่าง ๆ ร่างพระราชบัญญัติฯ
ได้กำหนดคานียามของเขตทางทะเลใกล้เคียงกับที่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒
(UNCLOS) และความตกลงอื่นที่ไทยเป็นภาคีกำหนด ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ได้แก่

๓.๑ เกี่ยวกับ “เขตต่อเนื่อง” – ร่างมาตรา ๗ ขาดคานียามของ “เขตต่อเนื่อง”
ซึ่งอาจพิจารณาใช้ถ้อยคำที่สอดคล้องกับข้อ ๓๓ ของ UNCLOS

ในส่วนขอบพหุญญัติเกี่ยวกับเขตอำนาจทางศุลกากรในเขตต่อเนื่องตาม
ร่างมาตรา ๔๖-๔๙ เป็นการใช้อำนาจควบคุมตามที่จำเป็นเพื่อป้องกันการฝ่าฝืนกฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับ
ศุลกากร ตลอดจนการลงโทษการฝ่าฝืนกฎหมายและข้อบังคับข้างต้น ซึ่งได้กระทำภายในอาณาเขตหรือทะเล
อาณาเขตของตน สอดคล้องกับข้อ ๓๓ วรรค ๑ (เอ) และ (บี) ของ UNCLOS

๓.๒ เกี่ยวกับ “เขตเศรษฐกิจจำเพาะ” – ในคานียามตามร่างมาตรา ๗ (๓๓)
อาจพิจารณาปรับถ้อยคำเป็นดังนี้ “...ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพันธกรณีที่ไทยมีอยู่ตามกฎหมายระหว่างประเทศ
ว่าด้วยทะเล” เนื่องจากต้องคำนึงถึง (๑) ความตกลงแบ่งเขตเศรษฐกิจจำเพาะระหว่างไทยกับประเทศที่เกี่ยวข้อง
เช่น ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพพม่าเรื่อง

การแบ่งเขตทางทะเลระหว่างประเทศทั้งสองในทะเลอันดามัน พ.ศ. ๒๕๒๓ และ (๒) ประกาศพระบรมราชโองการ ประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะของราชอาณาจักรไทยด้านทะเลอันดามัน เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เป็นต้น

ในส่วนของบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจทางศุลกากรในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ตามร่างมาตรา ๓๓-๓๔ เขตเศรษฐกิจจำเพาะเป็นเขตที่รัฐชายฝั่งมีสิทธิอธิปไตยในการดำเนินกิจกรรม บางประเภทตามข้อ ๕๖ ของ UNCLOS ๑๙๘๒ ซึ่งไม่รวมถึงอำนาจรัฐในการบังคับใช้กฎหมายหรือข้อบังคับ ว่าด้วยศุลกากร ยกเว้น บนเกาะเทียม สิ่งติดตั้งและสิ่งก่อสร้างในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ซึ่งรัฐชายฝั่ง มีเขตอำนาจเกี่ยวกับกฎหมายหรือข้อบังคับว่าด้วยศุลกากรด้วยตามข้อ ๖๐ (๒) ดังนั้น ร่างมาตราดังกล่าว ย่อมถือเป็นการขยายเขตอำนาจรัฐเกินกว่าที่กฎหมายระหว่างประเทศรองรับ และอาจนำมาซึ่งการโต้แย้ง เขตอำนาจหรือการบังคับใช้กฎหมายเรื่องนี้ในเขตดังกล่าวโดยรัฐหรือเอกชนต่างประเทศในชั้นศาลหรือ ตามช่องทางการทูต

อย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัติปรากฏว่า เริ่มมีบางประเทศออกกฎหมายกำหนด เขตอำนาจทางศุลกากรในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ เช่น คิวบา เฮติ นามิเบีย อาร์เจนตินา กายานา อินเดีย ปากีสถาน ซึ่งอาจกระตุ้นให้เกิดพัฒนาการของกฎหมายทะเลระหว่างประเทศในเรื่องนี้ ไม่ว่าจะเป็นเชิง การยอมรับหรือปฏิเสธต่อไป

ดังนั้น การขยายเขตอำนาจของไทยทางศุลกากรออกไปถึงเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ทั้งบริเวณ จึงเป็นเรื่องการตัดสินใจทางนโยบาย โดยพิจารณาข้อดีข้อเสียด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากมุมมอง ทางกฎหมายประกอบด้วย หรืออาจจำกัดเพียงกรณีที่เป็นการประสงค์จะนำเข้าหรือส่งออกสิ่งของมายัง หรือไปจากเกาะเทียม สิ่งติดตั้งและสิ่งก่อสร้างที่ตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของไทยเท่านั้น

๓.๓ เกี่ยวกับ “เขตไหล่ทวีป” – โดยที่ UNCLOS ไม่ได้ให้อำนาจรัฐชายฝั่งในการบังคับใช้ กฎหมายหรือข้อบังคับว่าด้วยศุลกากรในเขตไหล่ทวีป และในความเป็นจริง น่านน้ำเหนือเขตไหล่ทวีปของไทย ล้วนมีสถานะเป็นเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ดังนั้น จึงอาจไม่จำเป็นที่จะต้องมีข้อบทเกี่ยวกับนิยามและอำนาจทาง ศุลกากรในเขตไหล่ทวีปตามร่างมาตรา ๗ (๓๔) และ ๓๘ ยกเว้นจะจำกัดแต่เพียงเขตอำนาจ ทางศุลกากรเหนือเกาะเทียม สิ่งติดตั้งและสิ่งก่อสร้างในเขตไหล่ทวีป ซึ่งข้อ ๘๐ ของ UNCLOS อนุญาต ให้ทำได้

๓.๔ เกี่ยวกับ “เขตทะเลหลวง” – คำนิยามตามร่างมาตรา ๗ (๓๒) และบทบัญญัติ เกี่ยวกับอำนาจทางศุลกากรในเขตดังกล่าวตามร่างมาตรา ๓๔ สอดคล้องกับพันธกรณีตาม UNCLOS

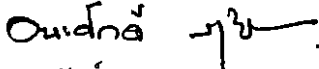
๓.๕ เกี่ยวกับ “พื้นที่พัฒนาร่วม” – คำนิยามตามร่างมาตรา ๗ (๓๐) และบทบัญญัติ เกี่ยวกับอำนาจทางศุลกากรในพื้นที่พัฒนาร่วมตามร่างมาตรา ๕๐-๕๗ รวมทั้งคำนิยามของ “ของที่ได้รับ ความเห็นชอบทางศุลกากร” ตามร่างมาตรา ๓๐ (๓๑) สอดคล้องกับพันธกรณีตามความตกลงระหว่างรัฐบาล แห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งมาเลเซียว่าด้วยธรรมนูญและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดตั้งองค์กร ร่วมไทยมาเลเซีย ฉบับวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๓

๔. ประเด็นด้านนิยามของพื้นที่พัฒนาร่วมและอำนาจทางศุลกากรในพื้นที่พัฒนาร่วม (มาตรา ๗ (๓๐) และมาตรา ๕๐-๕๗) เป็นไปตามสิทธิและพันธกรณีตามความตกลงระหว่างรัฐบาล แห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งมาเลเซียว่าด้วยธรรมนูญและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดตั้ง องค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๓ จึงไม่มีข้อขัดข้อง

๕. ประเด็นเรื่อง Pre-arrival Processing เกี่ยวกับการยื่นรายงานและรายละเอียดต่าง ๆ ต่อพนักงานศุลกากรก่อนที่สินค้าจะเดินทางถึงประเทศไทย (มาตรา ๗๑ ๗๔ และ ๑๒๐) เนื้อหาในประเด็นนี้ เป็นการออกกฎเกณฑ์เพื่อรองรับพันธกรณีตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Agreement on Trade Facilitation) ซึ่งไทยอยู่ระหว่างดำเนินกระบวนการภายในเพื่อเข้าเป็นภาคีพิธีสาร แก้ไขความตกลงมารรราเขตจัดตั้งองค์การการค้าโลก (Protocol Amending the Marrakesh Establishing the World Trade Organization) เพื่อผนวกความตกลงฯ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงองค์การการค้าโลก จึงไม่มีข้อขัดข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก
(ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร)

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองสนเทศเศรษฐกิจ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๒๓๗

โทรสาร ๐ ๒๒๐๓ ๕๒๓๖